A°. 1827. N°. 28.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 6 Maart.

PETERSBURG, den 20. Februarij.

De cesarewitsch en grootvorst *Konstantijn* is den 16. dezer in volkomen welstand in deze hoofdstad aangekomen.

Bij ukaze van den 14. dezer, aan den besturenden senaat gerigt, heeft Z. M. de Keizer te kennen gegeven, dat, uit hoofde van de krijgsverrigtingen tegen Perzie, Georgie, de provincie van de Kaukazus en het grondgebied der Kozakken van de zwarte zee, in staat van oorlog zijn verklaard.

PARYS, den 1. Maart.

De kamer der afgevaardigden is thans genaderd tot het achtste artikel van het ontwerp van wet op de politie der drukpers, betreffende de opgave en de verantwoordelijkheid der eigenaars van dagbladen. Eenige bepalingen van vroegere artikelen zijn aan de commissie tot een nader onderzoek verzonden. Tegen het achtste artikel heeft de heer *Royer-Collard* het woord gevoerd en betoogd, dat het ten opzigte van de dagbladen eene schending van eigendom was. De minister van binnenlandsche zaken heeft volgehouden, dat het slechts eene billijke beperking van eigendom was. De meerderheid heeft echter nog niet goedgevonden het artikel aan te nemen, maar toegelaten, dat er nog nadere aanmerkingen over hetzelve zullen worden voorgedragen. Van de zijde der ministeriele leden is aangemerkt, dat de bedoelde maatregelen omtrent de drukpers noodig waren, om gevaren, welke den troon en de godsdienst dreigden, af te wenden. Hierop is door den generaal *Sebastiani* geantwoord, dat men die gevaren ten onregte aan de drukpers weet, daar dezelve veel meer toe te schrijven waren aan het gedrag van een gedeelte der geestelijkheid. Men moet, de oorzaak daarvan, zeide hij, zoeken bij dat beruchte genootschap, hetwelk onze Koningen en voormalige parlementen zoo billijk veroordeeld hebben, doch thans onder ons herleeft; aan de ambulante predikatien van die missionnarissen, welke door de profane vermenging van de staatkunde met de godsdienst, de eene met de andere bederven. Er bestaat, vervolgde hij, in Frankrijk geen ander zaad van tweedragt, dan dat, hetwelk door de grenzenlooze aanmatigingen van de geestelijkheid wordt uitgestrooid. Haar gang voert ons terug tot de goddeloosheid en de onverdraagzame filozofij, welke de revolutie voorafging; die is de oorzaak waarom men de altaren schuwt en eene godsdienst verlaat, welke men onbestaanbaar met de openbare vrijheid acht. Reeds, gij weet het, worden de afzweringen menigvuldig; reeds meer dan drie duizend ingezetenen uit de omstreken van Lijon zijn tot de protestantsche kerk overgaan... Hier werd den spreker, die in zijne rede herhaalde reizen gestoord werd, belet om verder over dit stuk uit te weiden, en nadat hij van het spreekgestoelte afgeklommen was, heerschte nog langen tijd eene groote gisting in de zaal.

— Een ministerieel blad behelst het volgende berigt uit Madrid, van den 19. Februarij: — » Doordien de graaf van *Villa-Flor* de opstandelingen den 5. nog eens geslagen heeft, zijn eenige honderden vlugtelingen, onder welke men, naar men zegt, den markies van *Chaves* telt, bij troepen te Guardia, op de uiterste grenzen, aangekomen. De eerste troep is in den nacht van den 6 op den 7 aangekomen. Hunne wapens, vaandels, paarden en krijgsbehoeften hebben zij terstond moeten afgeven. Deze tijdingen hebben de vrienden der opstandelingen zeer ter neder geslagen, die thans de diepste verachting tegen den markies van *Chaves* laten blijken. — De Spaansche troepen op de Portugeesche grenzen worden nog bij voortduring versterkt.

— In de dagbladen leest men den volgenden brief:

» In zijne repliek op de verdediging van den heer *van Maubreuil*, heeft de advocaat des Konings gezegd: dat de zending van den heer *van Maubreuil* ten doel had om de kistjes met diamanten van de kroon, die de mameluk *Roustan medegenomen had*, aan te houden. Ik moet, zoo in mijn eigen belang als in dat der waarheid, het gebeurde juist doen kennen. In het begin van 1814, eenige dagen vóór het vertrek tot den veldtogt van Frankrijk, gelastte mij de Keizer, naar den heer *de la Bouillerie*, thesaurier der kroon, te gaan, om er twee kistjes diamanten, inzonderheid *den regent*, te halen. Beide kistjes werden mij gegeven en ik stelde ze onverwijld den Keizer ter hand. Doch wel verre van die onder mij gehad te hebben, toen de heer *van Maubreuil* geheimen last ontving om die aan te houden, d. i. den 16. April 1814, namelijk nog eenige dagen na den troonsafstand des Keizers te Fontainebleau, was ik te Parijs. — Juist op dien tijd kwamen twee adjudanten van den graaf *van Artois* de bedoelde kistjes diamanten bij mij opvragen. Op mijn antwoord, dat ik niet wist en niet weten kon wat daarvan sedert de overgifte aan den Keizer geworden was, gingen zij heen en ik heb er naderhand niet meer van hooren spreken. ROUSTAN.

DORDRECHT, den 2. Maart.

Na dat reeds gisteren namiddag het ijs op de rivier voor deze stad eenigzins verschoven, en in den afgeloopen nacht het ijs in het Mallegat en in de Kil opgebroken was, is het dezen voormiddag ook geheel van voor deze stad en uit de Noord verdwenen; zoodat thans van hier benedenwaarts het ijs zoo goed als opgeruimd is. Van Papendrecht bovenwaarts, op de Merwede, blijft het nog hangen, maar er is bijna geen twijfel aan of het zal binnen 24 uren ook daar en tot aan Gorinchem wel geheel opbreken.

NIJMEGEN, den 2. Maart.

Heden morgen tegen 3 ure, geraakte het ijs in de Rivier de Waal voor deze stad even in beweging; zóó, dat het pad een weinig voortdreef, hetwelk deed vermoeden, dat hetzelve in den loop van den dag geheel zoude los raken. Dit gebeurde dan ook tegen 10 ure, als wanneer hetzelve met vreeselijke woede losbrak, en, tegen de kade opstekende, dezelve zeer beschadigde, zóó, dat verscheiden blaauwe zerken, op den kant der kade opgeligt, en in de rivier geworpen werden. Dadelijk hoorde men toen de bepaalde drie seinschoten, en bij het verder los geraken liep het water spoedig van 4 el 70 duim tot 6 el 60 duim op, welke laatste hoogte hetzelve ten 4 ure bereikt had. Wijl des middags ten 1 ure, het ijs nog op twee uren benedenwaarts vast zat, kon het niet anders of het water moest zoo spoedig wassen. Het benedenste gedeelte van de stad is daardoor weder onder water gezet. Het ijs blijft voortgaan in verbazende menigte aftedrijven.

— Heden middag ten 3 ure bezweek de binnenkant van den kistdam, tegen den buiten-beer, beneden het haven bolwerk, op welke plaats men dadelijk begonnen is zoodanige maatregelen ter voorkoming van rampen aan te wenden, als welke men naar omstandigheden konde nemen.

Sedert 4 uren is het water eenigzins vallende, zoo dat hetzelve ten half 8 ure stond ter hoogte van 6 el 14 duim. Het blijkt alzoo daaruit, dat het ijs benedenwaarts doorgeschoten is.

Gister is de Rivier de Maas met een geweld los gegaan, dat de oudste menschen daarvan geen voorbeeld kenden. Met een sterk wassend water dreef het ijs zeer snel voort, zoodat thans op vele plaatsen geen ijs meer zigtbaar is; voor Batenburg echter en op andere punten was het ijs bij tusschenpozen vast en in beweging. Thans staat het water voor Grave ter hoogte van 5 el 22 duim, zijnde hetzelve sedert gister morgen gewassen 2 el 20 duim.

ARNHEM, den 4. Maart.

Uit Lent, bij Nijmegen, wordt, onder dagteekening van den 3. dezer, berigt, dat de Banddijk, bij Ochten, is doorgebroken, in het vak tusschen het huis den Appelenburg en de batterij, op drie verschillende plaatsen. De eerste doorbraak bepaalt zich digt bij het huis van *J. de Haas*, (wiens vrouw en kind, volgens geruchten, eene prooi der golven zijn geworden). Deze doorbraak is omtrent 10 rijnl. roeden lang. De tweede, een weinig verder af, heeft eene lengte van omtrent 20 roeden; de derde is in den draai van den dijk nabij het huis van *B. Weijers*. — De oorzaak van deze ramp is eene verstopping der rivier de Waal, die, terwijl het ijs van boven opbrak en afdreef, beneden in eene schuinsche rigting onverzettelijk bleef vastzitten, waarvan eene snelle en vervaarlijke opstuwing van water en een geweldige aandrang van ijs het gevolg wezen moest. De Nederbetuwe en een (hoezeer klein) gedeelte der Overbetuwe, de Tielerwaard en het district van Buren en Culenborg worden dien ten gevolge overstroomd, en de ingezetenen weder het droevig slagtoffer van alle die rampen, welke daarvan onafscheidelijk zijn.

De heer gouverneur der provincie, hoezeer om ongesteldheid anders het huis houdende, is op het eerste berigt van deze ramp, dadelijk naar de overstroomde districten op reis gegaan, om in persoon alle desgevorderde maatregelen tot redding van menschen en vee te besturen. Daartoe waren overigens door denzelven reeds bij voorraad alle voorbereidende schikkingen gemaakt en tot den onderstand van de slagtoffers eener, reeds vroeger gevreesde, overstrooming, districts-commissien benoemd, zamengesteld uit de meest vertrouwde ingezetenen.

Die gedeelten van Gelderland, waartoe de inundatie zich uitstrekt, behooren tot het ressort der commissien te Wageningen, Tiel, Zalt-Boemel en Culenborg, en het is te wenschen, dat zoodanige menschenvrienden, die tot leniging van deze geduchte ramp verlangen bij te dragen, hunne giften aan eene van die commissien mogen inzenden.

Voorbij Arnhem, waar de rivier in den namiddag van den 3. dezer los ging, dreef eene ontzaggelijke menigte ijs den Rijn af, en het water liep daarbij in weinige uren van 4 el 1 palm tot 5 el 8 palm op.

Eene verstopping van die rivier boven Wageningen is in den daarop volgenden nacht, volgens berigten, gelukkig los gegaan. Te Arnhem is de Rijn thans vrij van ijs.

Ook de Yssel is den 3. dezer los gegaan.

Van den 5. Maart.

Volgens berigten uit Tiel, van den 3. dezer, betrekkelijk de doorbraken in den Waaldijk bij Ochten, was het water door de ijsstopping zoo snel en tot zoodanige hoogte opgeloopen, dat de kade en de betuiningen op den dijk bezweken en alle pogingen tot behoud van het plaatselijke en het dijksbestuur vruchteloos werden.

Groot is het onheil, dat deze rampspoedige gebeurtenis, vooral aan de Nederbetuwe en de verder benedenwaarts liggende streken zal veroorzaken, en het is maar al te zeker, dat een groot aantal huisgezinnen hierdoor van een aanzienlijk gedeelte hunner bezittingen zal beroofd worden, of wel tot geheelen ondergang geraken zal.

Oogenblikkelijke verzorging vereischt de arbeidende volksklasse, die, bij gemis aan verdiensten, dadelijk moet te hulp gekomen worden, zal zij niet van gebrek omkomen.

Uit Culenborg meldt men den 3. dezer, dat het getal personen, zoo uit de stad zelve als de Culenborgsche velden, die met have en vee aldaar eene schuilplaats zoeken en moeten verzorgd worden, reeds ruim 1500 bedroeg. » Angstig," voegt men er bij » moeten wij alzoo de toekomst te gemoet zien, en alleenlijk het vertrouwen, dat wij mogen stellen op de aan onze stad reeds zoo menigwerf betoonde hulpvaardigheid van onderscheidene betrekkingen buiten onze stad woonachtig, kan ons tot het volbrengen van deze zoo moeijelijke verpligting den noodigen moed inboezemen."

— Er zijn reeds schippers met booten van Keulen en de Roer alhier aangekomen. De Boven-Rijn is vrij van ijs.

— Bij Luik zijn den 27. Februarij acht menschen verongelukt door het omslaan van eene boot, tegen welke eene ijsschol aandreef.

— Volgens berigten uit Londen van den 2. dezer, bevinden zich aan boord van de *Waterloo* vele zieken, ten gevolge der doorgestane ongemakken. Vijftig van de zwaksten zijn naar het hospitaal te Woolwich gebragt.

Mengelwerk.

EEN ANDER GEVOELEN OMTRENT DE STENOGRAPHIE.

De verdienstelijke schrijver over de *Stenographie* en *Tachygraphie*, in No. 7 en 13 van dit dagblad voorkomende, kan het niet ten kwade duiden, dat een ander, omtrent het behandelde onderwerp, van een ander gevoelen is, en wegens het belang der zaak, zijn gevoelen, door middel van dit veel gelezen Blad, aan het Publiek ter beoordeeling aanbiedt. Hiervan overtuigd, waagt het iemand, die voor het overige gaarne erkennen wil, niet tegen den genoemden schrijver te zijn opgewassen, het volgende, behoudens de achting aan Z. Ed. verschuldigd, in overweging te geven.

Omtrent twee hoofdzaken zijn wij met voornoemden schrijver van een ander gevoelen: 1.) dat de *Stenographie* eene kuns[illegible] men vruchteloos zal trachten te scheppen; 2.) dat zij al[illegible]staat. De bewijzen voor deze stellingen gegeven, komen [illegible] geldende te zijn, en er kunnen goede gronden voor derzelver teg[illegible]even worden.

Het gegeven bewijs voor de eerste dezer stelling[illegible] dat men deze

kunst tot nog toe niet gevonden heeft." — Ware dit laatste nu ook waar, dan zou het toch een logische flater zijn, om uit het niet bestaan eener zaak, tot derzelver onbestaanbaarheid te besluiten. Er zijn dus andere, beter geldende bewijzen noodig, om tot overtuiging te kunnen dienen, dat de *Stenographie* eene, boven het bereik der menschelijke krachten gelegene, kunst is, naar welke men steeds vruchteloos zal zoeken. Zoo heeft men aangetoond, dat de *quadratuur des cirkels* niet kan gevonden worden, omdat de *pereferie* en *diameter* onderling onmeetbaar zijn; zoo heeft men ook wetten ontdekt, uit welke, als ten hoogste waarschijnlijk, kan worden opgemaakt, dat een *perpetuum mobile* niet kan bestaan. Zulke bewijzen voor de onmogelijkheid eener *Stenographie* zijn er, zoo veel wij weten, nog door niemand geleverd; en daarom blijven de oude gronden voor derzelver mogelijkheid nog altijd in hunne waarde. Ze komen hierop neder. De gewone letterteekens zijn niet de eenig mogelijke. Want dan zou men niet willekeurig andere kunnen verzinnen, en ze zouden voor alle talen dezelfde zijn. Ze zijn ook niet zoo beknopt als dit mogelijk is. Want elk letterteeken kan met een veel eenvoudiger verwisseld worden, en elk die eenig denkbeeld heeft om figuren te construëren, kan dit gemakkelijk doen. De enkele letterteekens kunnen, op verschillende wijzen, met elkander tot woorden worden verbonden; zij kunnen op, naast en in elkander staan; en de eene wijze van verbinden kan de andere in meerdere geschiktheid, om spoedig geschreven te worden, overtreffen. Of deze beknoptheid dien graad bereiken kan, dat de uitgevondene teekens tot *Stenographie* gebruikbaar zijn, kan niet worden uitgemaakt, voor dat alle mogelijke proeven daaromtrent zijn genomen. Doch dit is weder niet onwaarschijnlijk, als men bedenkt, dat eene reeks van woorden naauwelijks zoo rad kan worden uitgesproken, dat niet een eenigzins vaardig schrijver, voor elk dezer woorden, gedurende het spreken, terstond een zeker eenvoudig figuurtje kan nederschrijven; en dat, volgens de leer der combinatiën, deze figuurtjes, in evenredigheid van de onderscheidene woorden, oneindig onderscheiden kunnen zijn. De uitvinder eener *Stenographie* heeft dus slechts te zorgen, dat hij aan deze figuurtjes vaste en gemakkelijk te herkennen beteekenissen geeft. — De mogelijkheid tot het uitvinden van zulk eene kunst, wordt nog sterkere waarschijnlijkheid, als men in aanmerking neemt, dat men, met dezelve twee onderscheidene oogmerken kan hebben, van welke men het eene veel gemakkelijker dan het andere bereiken kan. Vooreerst, namelijk, kan men bedoelen, om het gehoorde in teekenschrift terstond zoo te schrijven, dat het door elk, die met dit schrift bekend is, kan gelezen worden. Men kan niet ontkennen, dat genomene proeven bewezen hebben, dat dit doel moeijelijk te bereiken is, vooral ten opzigte van zulke talen, wier woorden uit vele lettergrepen bestaan. Het Hebreeuwsch zou voor zulk eene Stenographie veel geschikter zijn. Men kan echter ten tweede beoogen, om door zekere korte teekens, die, zoo snel als men spreekt kunnen geschreven worden, de gehoorde woorden *aan te duiden*, ten einde zich dezelve naderhand volkomen en in het uitgesproken verband te kunnen *herinneren*. Deze door teekens aangeduide woorden kunnen dan naderhand in gewoon letterschrift worden overgebragt; of deze teekens kunnen meerdere volledigheid, b. v. door het bijvoegen van de uitgelaten vocalen of eindletters, voor hen, die met zulk schrift bekend zijn, worden leesbaar gemaakt. Daar de uitvinder hier nu ook partij kan trekken van eene wet, in de zielkunde bekend onder den naam van *adsociatio idearum*, zoo zal elk deskundige gereedelijk inzien, dat, voor zoo verre men met de *Stenographie* dit laatste doel beoogt, dezelve geenszins eene kunst is, die men wel altijd vruchteloos zal trachten te scheppen, omdat zij buiten het bereik der menschelijke krachten zou gelegen zijn. Mogten derhalve dan ook alle, tot nog toe genomene proeven mislukt zijn, om zulk eene kunst te scheppen, zoo zou men nogtans zeer verkeerd handelen, om, zoo als de schrijver schijnt te willen, alle pogingen daartoe op te geven; en te bejammeren zou het tevens zijn, dat zich iemand, door eene vooronderstelde onmogelijkheid, van zulke pogingen liet afschrikken.

Doch bestaat er reeds iets, dat *Stenographie* mag genoemd worden? Dit ontkent de schrijver regtstreeks; en daar hij de door ons reeds weerlegde stelling, op hetgeen hij beweert, doet berusten, zoo geeft hij er ook, zoo als billijk is, een bewijs voor. Moest de stelling: »Er bestaat tot nog toe geen *Stenographie*" beteekenen: deze kunst heeft hare gewenschte volmaaktheid nog niet bereikt, of slechts weinigen weten zich van haar te bedienen, of zij alleen kan iemand, zonder andere bekwaamheden, niet geschikt maken, om hun van de handelingen eener groote beraadslagende vergadering verslag te doen geven; dan zou hiervan weinig kunnen afgedongen worden. Maar de schrijver schijnt te beweren, dat de *Stenographie* niet bestaat, en hetgeen men er voor uitgeeft, dezen naam niet verdient. Het daarvoor gegeven bewijs komt hierop neder, 1.) dat de Fransche en Engelsche dagbladen, van welke de redactien zich van snelschrijvers bedienen, om de handelingen der groote vergaderingen van gedeputeerden te doen opteekenen, in hunne berigten niet overeenkomen, en dat 2.) men zich hier en daar, zonder zulk eene vermeende kunst, alleen door bekwaamheid zeer goed weet te helpen. — Voor zoo verre de eerste dezer beide daadzaken waar mogt zijn — en zij is het alleen met betrekking tot eene mindere of meerdere volledigheid — kan uit dezelve nogtans het niet-bestaan der Stenographie niet bewezen worden, zoo lang geene andere daadzaken aan dezelve kracht van bewijs geven. Want het niet overeenstemmen der genoemde dagbladen kan geheel andere oorzaken hebben; b. v. niet alle snelschrijvers hebben genoegzame bekwaamheid om de handelingen eener talrijke vergadering op te nemen (wat toch een volstrekt noodzakelijk vereischte is); niet allen zijn, ten opzigte van eenen spreker, zoo geplaatst, dat zij hem gemakkelijk kunnen verstaan; of somtijds is de spreker zoo onduidelijk, of is het geraas in de zaal zoo groot en verwarrend, dat de grootste opmerkzaamheid niets baat; niet alle redacteurs willen alles zoo naauwkeurig laten drukken wat er bij de beraadslagingen gesproken is, en de meesten kiezen daarvan uit, wat hun het meest belangrijk voorkomt; enz. — Dat sommige redacteurs zich van andere middelen dan van de *Stenographie* bediend hebben en nog bedienen, bewijst hier volstrekt niets.

Maar wat is er dan van hetgeen men voor *Stenographie* uitgeeft? Is dit misschien iets even zoo als de steen der wijzen, tot welken het geloof noodig is, dat men hem gevonden heeft, om er waarde aan te hechten? De opgave van de grondslagen, van hetgeen men *Stenographie* noemt, moge hier de plaats van een antwoord vervangen, en den lezer in staat stellen om te beoordeelen of wij ons aan grootspraak schuldig maken, als wij beweren, dat de kunst, waarvan wij spreken, wezenlijk bestaat.

Vooreerst, namelijk, moet men de gehoorde woorden zonder vocalen schrijven, in gelijksoortige consonanten als b & p, d & t enz. door dezelfde letterteekens uitdrukken. De vocalen worden dan naderhand, door middel van tusschengevoegde punten, even als in het Hebreeuwsch of Arabisch, aangeduid. Hoewel nu een schrift, zonder vocalen, voor het algemeen wel niet of moeijelijk te lezen is, zoo kan hij, die ze ter neder schreef, op het zien der consonanten van de opmerkzaam gehoorde, en in zamenhang geplaatste woorden, zich deze laatste gemakkelijk herinneren, en om dezelve leesbaar te maken, door middel van zekere teekens de vocalen er invullen. Wiens geheugen daartoe te zwak is kan nu wel geen snelschrijver worden; maar dit bewijst nu toch niets tegen de mogelijkheid, dat anderen een beter geheugen hebben.

Ten tweede: de overige ter *aanduiding* der woorden noodige consonanten, worden slechts door twee teekens voorgesteld, die onder alle mogelijke de eenvoudigste zijn; namelijk de *regte lijn* en de *halfcirkel*. Zij worden in de verschillende beteekenissen onderscheiden door derzelver mindere of meerdere grootte en stand, ten opzigte van elkander. Naar hoogst eenvoudige regels worden deze letterteekens tot teekens voor woorden aan elkander verbonden, welke dan eenigzins naar Arabisch schrift zwemen, en zoo bij uitstek beknopt zijn, dat men ze bij genoegzame oefening gemakkelijk zoo snel kan neder schrijven als de daardoor aangeduide woorden, in een behoorlijk gesprek of in eene rede gewoonlijk worden uitgesproken. — Wij kunnen ons hier beroepen op hetgeen wij gezien hebben; en het dus gerustelijk daarvoor houden, dat, hoezeer het als *charlatanerie* kan beschouwd worden als men voorgeeft, dat men de Stenographie in een paar uren kan aanleeren, men nogtans met eenigen aanleg, door oefening kan leeren, om zoo snel te schrijven als men spreekt.

De slotsom hieruit op te maken is, dat een man, die de bekwaamheid bezit, om de handelingen eener talrijke beraadslagende vergadering op te nemen, in de *Stenographie* een middel kan verkrijgen, om zijn moeijelijk werk gemakkelijker en naauwkeuriger te doen worden. Die deze kunst niet verstaat, helpe zich zoo goed als hij kan. Maar het zou inderdaad schande zijn, als men zich door overdreven afkeer van het vreemde, dat toch altijd een verdacht teeken van vaderlandsliefde is, liet verleiden, om kunsten, die buitenslands met vrucht beoefend worden, voor hersenschimmen te verklaren. Geen de minste schande steekt er in om bij vreemdelingen ter school te gaan, en even min is het gevaarlijk voor vaderlandsche belangen. Zoo hebben buitenlanders onze boekdrukkunst geleerd en er zich zeer wel bij bevonden. Wij kunnen derhalve bekwame jonge lieden gerust aanraden, om zich op de *Stenographie* toe te leggen, overtuigd dat zij geen hersenschim najagen, maar door geduld en oefening zich den weg kunnen banen om met deze nuttige kunst aan eer en brood te komen.

BOEKBEOORDEELINGEN.

In de Letteroefeningen voor November 1826 staat een stukje, hetwelk eene beoordeeling heeten wil der vertaling van lord BYRONS bruid van *Abijdos*, door Mr. I. VAN LENNEP. Wij moeten aangaande die zoogenaamde beoordeeling aanmerken, dat zij veel behelst, hetwelk met de beoordeeling van de Abijdeensche bruid in geene de minste betrekking staat, daarentegen ter eigenlijke beoordeeling des werks weinig, en niets dat van eenig gewigt ware, zegt, terwijl de vorm en de zaken, die in deze zoogenaamde recensie voorkomen, den stempel dragen van grimmigheid tegen den schrijver in persoon, en de beoordeelaar zich de onbetamelijkste personaliteiten veroorlooft.

Wie eenige kennis van BYRONS werken heeft, die weet dat eene vertaling van eenig stuk derzelve eene zeer moeijelijke zaak is, welker waarde of onwaarde eerst na de, door kennis beider talen ondersteunde, naauwkeurige vergelijking tusschen het oorspronkelijke en de vertaling mogelijk is. Van dusdanige grondige aanwijzing, ontvangt echter het publiek in die aankondiging niets. Alleen wordt op een paar bladzijden eene niet ongunstige getuigenis over het werk des heeren VAN LENNEP afgelegd.

De reden waarom noch grond der beoordeeling, noch proeve van het werk wordt gegeven, schijnt gelegen te zijn in de voorrede, door den heer V. L. voor zijne vertaling der Abijdeensche bruid geplaatst. (Wij zelve hebben deze vertaling nog maar even ter loops gezien, en toen op de voorrede niet gelet) In die voorrede schijnt de vertaler met de Letteroefeningen een appeltje te hebben willen schillen, en hierop wordt hij nu in dit verslag gediend; zoodat de lezer der Letteroefeningen het zich moet laten welgevallen, eenige paginas bittere repliek te ontvangen, zoodat er ten laatste plaats te kort kwam, voor datgeen, wat een beoordeelend tijdschrift als hoofdzaak verpligt is te leveren, en waar het den lezer om te doen is, die de waarde der werken wil leeren kennen, maar geen belang heeft bij de persoonlijke veete, die tusschen schrijver en beoordeelaar in derzelver betrekkingen bestaan mag. Wij keuren daarom ook slechts de zaak af, ons geheel niet bemoeijende met het gelijk of ongelijk — hoezeer het ons ook moge voorgekomen zijn, dat in het twistgeding zelve (dat wij door deze recensie eerst eenigzins leerden kennen) het eerstgenoemde aan de zijde van het tijdschrift is. — Het staat eenen schrijver, hoeveel te meer eenen jongen schrijver, zeer kwalijk, in zijne voorredenen, die eigenlijk alleen als inleiding tot het werk zijn aan te merken, geharnast te verschijnen tegen de beoordeeling, en het past geenen beoordeelaar, om zich tot zoodanige voorrede en dus tot zijne persoonlijke verdediging, of het doen van wederkeerige aanvallen te bepalen; en den lezer van het tijdschrift onbevredigd te laten, met opzigt tot hetgeen waar hij het om leest, namelijk om kennis te verkrijgen aangaande het werk. Indien schrijver en beoordeeling iets met elkander te verhakstukken hebben, laten zij dit daar doen waar het, zonder schade voor eenig ander belang, geschieden kan.

Wanneer wij ondertusschen ook vooronderstellen willen, dat de beoordeeling der vertaling der Abijdeensche bruid in de hoofdzaak gelijk had, heeft zij nogtans zich zelve ten ergste bezoedeld door haren toon, door haar uit de hoogte geveld vonnis, over zaken die zij niet bewijzen kan en die van haar ressort, als beoordeeling der vertaling enz., niet zijn, en, bovenal door hare, alle beschaafdheid, achting voor geleerdheid en bescheidenheid in het aangezigt hoonende aanvallen op den vader des vertalers, den hoogleeraar VAN LENNEP. — Den geheelen staat des geschils daarlatende, willen wij alleen ter staving van het bovenstaande, eenige weinige proeven bijbrengen.

Het verslag begint aldus:

» De heer VAN LENNEP, die waarachtig per extrapost den tempel der vermaardheid schijnt te willen bedraven, en weldra drie uitgevers te gelijk zal noodig hebben, om den verschrikkelijken brand zijner, door schrijfjeukte rustelooze vingeren eenigzins af te leiden enz."

Hier komen natuurlijk de volgende vragen te pas: Hoe bewijst de beoordeeling het oogmerk des heeren V. L. om zoo » pr. extrapost enz.?" — Waarmede kan de beoordeeling het staven, dat de werkzaamheid van V. L. enkel uit » den verschrikkelijken brand der schrijfjeukte in deszelfs vingeren" ontstaat? — Indien ook het een en ander waarheid was, wat gaat dit het tijdschrift aan, welks post en pligt eeniglijk is om onderhavig werk, maar geenszins om roemzucht en schrijfjeukte des schrijvers te beoordeelen? Gesteld dan ook dat V. L. weldra honderd uitgevers noodig had, om zijne voortbrengselen aan het licht te brengen, wat gaat zulks het tijdschrift aan, dat ons zeggen moet hoe de vertaling der Abijdeensche bruid er uit ziet? Gesteld wijders dat V. L. die honderd uitgevers tegelijk vond, dan zullen zij zijne werken drukken en uitgeven, en laten het der beoordeeling, — die uit hare duisterheid ook over andere werken hare stem laat hooren; verklarende wat gedrukt en wat niet gedrukt moest geworden zijn, wat nut doen en wat nutteloos zijn, wat gelezen zal worden, — aanzien. Wanneer schrijvers schrijven en uitgevers uitgeven willen, wagen de laatsten hun geld en de eersten hunne eer, en beiden lijden er straf voor wanneer zij misdoen; maar (behalve ingeval de lafheid of schadelijkheid van eenig werk kan *bewezen* worden) is de uitspraak eener naamlooze beoordeeling, aangaande de onwaardigheid van een werk, om gedrukt te worden, en de bepaling dat het niet gelezen

worden zal, zoo onbeschaamd als ongegrond, middelerwijl noch regtbank noch opinie aan de, in het duister schuilende, stellers der beoordeelingen ooit eenig regt tot die uitspraak verleend hebben.

Verder lezen wij in de onderhavige beoordeeling dit:

.... »Gelijk dan ook zijn (v. l.) vader, op deszelfs collegie, met veel geleerdheid datgeen bewezen heeft, wat geen bewijs noodig had, namelijk dat εἰδύλλιον oorspronkelijk een klein gedichtje beteekende. — Zijn hooggeleerde (de achtingswaardige man houde ons dit ten goede) had misschien eene nuttiger les voorgelezen, door er bij te voegen, dat het gebruik dergelijke onbepaalde woorden allengskens tot vaststaande benamingen maakt enz."

Hier wordt dus het collegie van den hoogleeraar v. l. gerecenseerd, en wel weinig minder er van gezegd, dan dat dezelve zijnen tijd met een nutteloos onderrigt gesleten, maar, indien hij wel had willen doen, dat had moeten zeggen wat recenseert daar opgeeft. — Met regt mag men vragen: wat, in 's hemels naam, doet toch de hoogl. v. l. in een verslag, aangaande een werk van deszelfs zoon? Is het dan niet genoeg dat de regter het waagt het inwendige van dezen te beoordeelen, en doordravende roemgierigheid en schrijfjeukte in vast te stellen? Moet nu de vader en deszelfs collegie er ook nog met de haren bijgehaald worden?

Nog één staaltje.

»Dus, mijnheer van lennep, wat ook de professor, uw vader, zijnen Corijdons moge *voorpraten*, (dit woord staat er curcijf) en gij den hooggeleerden man thans *napraten* (dito) moogt, een mislukt Idijllendichter blijft gij van nu af, tot in de lengte van dagen."

Welzoo! die recensent schijnt wel alwetend te zijn, met opzigt tot hetgeen de jonge v. l. blijven zal tot in de lengte van dagen. Wij wilden eigenlijk maar weten of hij de Abijdeensche bruid goed vertaald had; met zijne Idijllen en zijn Idijllendichterschap hadden wij thans niet te doen, en blijven der beoordeeling, met betrekking tot hetgeen v. l. als Idijllendichter nog zou kunnen worden, de menschelijke feilbaarheid toekennen. Of zijn vader deszelfs Corijdons wat *voorpraat* en hij denzelven *napraat*, zijn ook de zaken van het publiek in geenen deele. — Maar dit mag gezegd worden: het onderhavige verslag, hetwelk eene beoordeeling der vertaling van de Abijdeensche Bruid door mr. j. v. l. heeten wil, is — door hetgeen het geeft en door hetgeen het niet geeft, door deszelfs onbescheidenen, ook alle, eenen man als den hoogl. v. l. natuurlijk toekomende, zelfs burgerlijke achting verzakenden, sarkastischen en brutalen toon, waar men zeggen zou dat persoonlijke nijdigheid duidelijk in te proeven was, door den omhaal van dingen die niets met het te beoordeelen werk gemeen hebben, en door het weinig of niets zeggen, met betrekking tot dit laatste, — een onwaardig en onbruikbaar stuk, hetwelk daarenboven nog versierd wordt door eene aardigheid als .... » dit meisje niet begeerend,..." die een gemeen denkbeeld in de ziel des verslaggevers aanduidt; want of men het woord in bastaardtaal zegt, het blijft daarom hetzelfde denkbeeld, dat geene waardige beoordeeling zich veroorloven zal uit te drukken. Men is, wanneer men belang stelt in den bloei der letteren, en dus ook in alle inrigtingen, die invloed op derzelver beoefening kunnen hebben, verpligt elk beoordeelend tijdschrift, dat het noodig mogt hebben, voor zoodanige behandeling van zaken vriendschappelijk te waarschuwen. Indien een zoodanig zich meer aan regtstreeksche en zijdelingsche hatelijkheden bij aankondigingen van werken mogt hebben schuldig gemaakt, zou het pligt omtrent de wetenschappen zijn, hetzelve te zeggen, dat het met zijnen venijnigen geest, omtrent personen, zoo als men zegt, in den kijker liep, weldra geen schrijver van eenig letterkundig fatsoen er meer in geprezen zou willen zijn, en het kort-dag met deszelfs krediet zou ten einde loopen.

Schrijver dezes verzoekt het publiek, op zijn woord, als eens eerlijken mans, te gelooven, dat hij met de heeren van lennep in geene de minste betrekking staat; dat hij den hoogleeraar slechts tweemalen in zijn leven gezien, maar nooit een woord met hem gewisseld, den jongen heer v. l. zelfs nimmer gezien heeft — ook, dat hij het niet bepaaldelijk op de onderhavige beoordeeling geladen heeft, maar *op alle die in den smaak derzelve* zijn, waarvan zij als een, hem nu toevallig het eerst onder de oogen komend, voorbeeld konde dienen.

Aan de Redactie.

Het zal mij hoogst aangenaam zijn het onderstaande in Uwe eerstvolgende Dingsdagsche Courant geplaatst te vinden.

Ik woonde gepasseerden Woensdag avond het benefiet concert bij van onzen oudsten obligatist, den heer a. dahmen, op wiens uitstekende verdiensten als kunstenaar *Amsterdam*, gedurende een breed getal jaren, moet roemen en wiens talent nog, in gevorderden ouderdom, de bewondering en het gevoel van al wat zuiver hoort en kunst bemint, levendig kunnen en opwekken. Een fluit-concert van tulou, bij die gelegenheid door hem uitgevoerd, gaf daartoe weder de gelukkigste aanleiding, terwijl het spel zijner drie zonen ons, bij herhaling, bewees, wat kinderen kunnen worden, die eenen kunstenaar tot vader hebben, wiens achtingswaardig karakter en gevestigde bekwaamheden hen dagelijks meer en meer aanvuren tot het streven naar aanzien, beschaving en kunstroem.

Ik wil niet ontkennen, dat het mij eerst geweldig hinderde den heer sigismond verzocht te zien op dit concert te spelen, hetwelk mij voorkwam zeker mistrouwen in het publiek te kenmerken, even als of men, zonder het zien en hooren van dit zoogenoemd wonderkind, minder algemeen deel aan het gewoon benefiet van den heer dahmen zou genomen hebben, waarvan het tegendeel immers bij zoo vele vroegere benefieten kennelijk was gebleken. Bij den afloop van het concert echter verheugde ik mij over het gedaan verzoek, zijnde ik daardoor in de gelegenheid gesteld geworden een vreemd genie tegen onze inlandsche te hooren.

De heer j. c. kleine gaf dien avond variaties voor de clarinet van baerman, en voerde aller verrukking op nieuw ten top. Zijne bekende, voorbeeldelooze vaardigheid en smaak, in de behandeling der clarinet, verwierven hem de hartelijkste en ondubbelzinnigste toejuichingen, en staafden al weder de billijke hoogschatting van dezen zeldzamen kunstenaar. Ook de heer j. a. dahmen, van *Utrecht*, streelde het gehoor door zijn welgekozen horen-concert.

Met hooggespannen nieuwsgierigheid verbeidde ik het spel van den heer sigismond***, waarvan men mij het onmogelijke had verteld. Het bestond ditmaal in variaties van polledro, op een algemeen bekend thema. De behandeling van zijn instrument, in grootte van eene gewone viool verschillende, was kunstig, hoewel verre van gevoelvol, hetwelk wij in onzen verdienstelijken en in smaak gelouterden violist kleine zoo dikwerf bewonderen. Zijn streek is meesterlijk, maar zijne grepen waren niet altijd zuiver, hetwelk men *in eenen der sterkste violisten* regt heeft te berispen. Wat het ontwringen der hoogste toonen aan de viool betreft, dat velen zeldzaam en schier onnavolgbaar moge voorgekomen zijn, houden wij voor minder moeijelijk en kunstig, door den kleineren vorm *zijner* viool en de mannelijke lengte van zijn' arm. Stacato's, zoo als de beroemde van bree ons nu en dan in zijne *point d'orgues* doet hooren, ontbraken; in één woord, de heer sigismond kwam mij, behoudens zijnen uitmuntenden aanleg en vatbaarheid voor eene allergelukkigste ontwikkeling, nog op verre na zoo verbazend groot niet voor als de faam hem mij had doen voorkomen, en staat in mijne schatting, welke op geene bloote eigendunkelijkheid gegrond is, maar met het gevoelen van vele bekwamer beoordeelaars overeenstemt, beneden onze eerste Amsterdamsche violisten, tot het bereiken van wier hoogte hij nog tijd en inspanning zal behoeven. Ik onthoud mij van het gispen der onbeschaamde snorkerijen van zijnen zoogenoemden, alom bespot en voor waanwijs gehouden wordenden mentor, wiens evenbeeld ons fokke simonsz. zoo luimig als geestig en voldingend geschetst heeft, en wil liever deze aankondiging sluiten met eene billijke hulde aan den jongen j. a. dahmen, wiens uitmuntend smaak- en gevoelvol spel van een fluit-concert des grooten drouëts, ons ten duidelijkste deed hooren, hoe onze kunstenaars de compositien van buitenlandsche meesters weten te verstaan, en naar eisch voor te dragen. Hij ga voort op het loffelijk ingeslagen voetspoor, verstomme nog lang de miskenners onzer nationale kunstgrootheid, en worde eenmaal gelijk aan den verheven fluitist, wiens muzijk hij ons zoo bevallig als kunstig deed hooren.

Amsterdam, den 2 Maart 1827. D. B.

LANDTAAL.

Men heeft opgemerkt, dat de afgevaardigden der noordelijke provincien, in de vergadering van Hun Edel Mogenden, zich nog nooit zoo veel van het Fransch bediend hebben als in de tegenwoordige zitting. Het schijnt alzoo, dat onze zuidelijke broeders al leerende achteruit gaan en meer inschikkelijkheid noodig hebben dan ooit te voren, of wel, men moet het daarvoor houden, dat onze noordelijke gedeputeerden dien weg wel uit willen en grootendeels den toon volgen van die lieden, welke er meer eer in stellen om slecht Fransch, dan om goed Hollandsch te spreken.

OVER GELUK EN ONGELUK.

(*Medegedeeld.*)

Reeds meermalen is het bij mij opgekomen, eene gelijkmatige verdeeling van goed en kwaad in het leven te moeten vooronderstellen.

Maar ik ken menschen, die zonder hunne schuld zeer ongelukkig zijn, en anderen, die het geluk niet enkel met zijne weldaden overladen heeft, maar die het ook nog beschermt en met blijkbare aanhoudende opmerkzaamheid voor alle gevaren en ongelukken bewaart, aan welke ons de zwakheid der menschelijke natuur en van ons verstand zoo vaak blootstelt. — De gedachte » of het geluk dikwijls minder een blijk eener blinde liefde van het geval, dan de regtvaardige vergelding der deugd en van wel handelen zij" heeft mij uit dien hoofde meer dan eens zeer zwaarmoedig gemaakt en pijnigenden twijfel in mij verwekt.

Maar wat is geluk? Waar is het? Waarin bestaat het? En zullen er niet even zoo vele verschillende soorten van kunnen worden opgenoemd, als er menschen zijn?

De een zoekt het in de vreugd van een stil huisselijk leven, een ander in het gedruisch der groote wereld; deze in het genot, gene in het ontberen; een in de verbazende beschouwing der wereld en van hare wonderwerken, een ander in een onverschillig laten gaan, hetwelk niet zoor zeer zorgeloosheid als verachting van alle dingen is; deze zoekt het in inspanning en arbeid, gene in werkelooze traagheid; zoo velen echter zochten het, terwijl zij enkel voor hun *ik* zorg dragen, en zeer weinigen, terwijl zij hun eigen ik voorbijgaan, om enkel het geluk van anderen te bevorderen.

Een treffend voorbeeld bevat de geschiedenis van den Perzischen Koning, wien zijne lijfartsen als het laatste en eenige middel tegen eene ongeneeslijke ziekte verordineerden, *gedurende drie dagen het hemd van een gelukkig mensch te dragen.* Maar vergeefs waren alle, ook de ijverigste, navorschingen zijner ministers. Van de hoogste tot de laagste volksklasse werd nagevraagd, maar ook nergens was een gelukkige te vinden. Eindelijk, o blijdschap! eindelijk ontdekt men den gezochte in eene der voorsteden van *Ispahan*, en wel in den persoon van een halfdronken met vodden bekleeden bedelaar. Deze was de eenige gelukkige van geheel Perzië .....

Nu zal de kranke Koning spoedig genezen zijn. Maar wie zoude het kunnen gelooven; bij nader onderzoek bleek het, dat de eenige gelukkige, dien men vinden kon, — *geen hemd had*.

Zoo dikwijls verwisselt men in het leven het genot met het geluk. Nogtans is het genot zeer dikwijls enkel zinnenbedrog en schijn, maar het geluk steeds waar en wezenlijk.

Ik heb rijken, maar in waarheid ongelukkigen door anderen zien benijden, terwijl deze weder met anderen medelijden hadden, van welke ik wist, dat zij zich gelukkig gevoelden.

Wilt gij steeds gelukkig zijn, volg dan steeds uwe inwendige stem, de stem van het geweten! laat ze nooit te vergeefs tot u spreken! dan zult gij ook in het ongeluk nooit het geluk missen.

Gemakkelijker is het met menig ongelukkigen *zijn ongeluk* te deelen, dan aan het *geluk van anderen deel te nemen*, welke men gelukkigen noemt.

CORRESPONDENTIE.

Daar hetgeen wij laatstelijk over de zaak van de *Columbus* gezegd hebben hoofdzakelijk overeenstemt met hetgeen de heer P. te R. daaromtrent aanmerkt, zal door Zijn Ed. op de plaatsing van het ingezonden stuk niet aangedrongen worden. Het volgende meenen wij echter daaruit te moeten overnemen:

» De schipbreuk van de *Columbus* is bij vele zeelieden bekend, even
» goed als die van de *Evertsen*, en zal door allen zeker min of meer
» verschillend beoordeeld worden: de *Columbus* en de *Evertsen* werden
» beide zinkende verlaten; op de *Columbus* teekende de peilstok niet
» meer, op de *Evertsen* was er, niettegenstaande er altijd met kracht
» doorgepompt was, 48 duim bij de pomp, en toen het laatste volk van
» boord ging, stond het water tegen de koebrug; de *Columbus* werd 51
» dagen daarna nog drijvende gevonden; de *Evertsen* stond ongelukkig
» den volgenden dag in brand. De groote overeenkomst in den toestand
» van deze twee schepen was de onmogelijkheid van ze te besturen. De
» *Columbus* krijgt, toevallig eene Fransche brik tot redding bij zich, de
» *Evertsen* eene Amerikaansche, en ofschoon de Amerikaansche brik
» oneindig minder heeft gewaagd met deze redding dan de Fransche,
» zoo is nogtans in de gevolgen het verschil oneindig groot. Het gou-
» vernement, als reeder van de *Evertsen*, heeft alles betaald wat kapi-
» tein eades, den redder der schipbrenkelingen, toekwam, zijnde hij daar-
» enboven nog in de Indiën altoos met zeer onderscheidende welwillen-
» heid behandeld geworden. De reeders van de *Columbus* draalden en
» eindigden, toen kapt. desse, dit moede, hen en den kapitein beiden
» liet dagvaarden, met een middel te baat te nemen, ten gevolge
» waarvan zij niets zouden hebben te betalen." (Men mag hopen, dat de heeren reeders van de *Columbus*, bij nadere overweging der zaak, nog billijke schadeloosstelling zullen geven.)

— Aan den vader, die zich beklaagt, dat men zijnen zoon, die plotseling overleden is, niet in de gewijde aarde heeft willen begraven hebben, omdat hij geen Paaschen gehouden had, moeten wij antwoorden, dat men zich onderwerpen moet aan de verordeningen der kerk, welke men aankleeft. Die zich verontrusten over de aarde, waarin hunne betrekkingen begraven worden, mogen zich intusschen herinneren, dat in den grooten dag der opstanding ons lot geenszins daarvan zal afhangen, of ons stoffelijk overblijfsel in gewijde of ongewijde aarde, of ook in de diepte der zee bedolven lag.

ARNHEM, den 6. Maart.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 5. Maart 5 El 6 Palm 5 Duim; gewassen o D. gevallen 15 D

Den 6. dito 5 El 8 Palm o Duim; gewassen 15 D. gevallen o D

Heden morgen ten half acht ure, werd mijn teedergeliefde Echtgenoot, de Heer FRANCISCUS WILLEM EVERTS, *Practizerend Geneesheer alhier en President van de Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Gelderland*, na eene hevige zinking-koorts van slechts vijf dagen, in den ouderdom van zes en veertig jaren, te midden van zijnen nuttigen werkkring, door den onverbiddelijken dood, aan mij en mijne *tien* kinderen, waarvan het jongste slechts een half jaar oud is, ontrukt.

ARNHEM,
den 1. Maart
1827.

J. H. VAN MEURS,
Wed. F. W. EVERTS.

Heden morgen ten half zeven ure, overleed tot mijne bittere droefheid, mijne dierbare en geliefde Echtgenoote, MARIA DORREPAAL, na een langdurig lijden, in den ouderdom van twee en dertig jaren; mij nalatende vier Kinderen, welke hun verlies nog niet kunnen beseffen.

ARNHEM,
den 3. Maart 1827.

W. A. COLTHOFF,
Ritm. en Adj. bij de Afdeeling Kurassiers, No. 1.

Heden overleed alhier, na eene kortstondige ongesteldheid, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren, onze zeer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe AUGUSTINE TIMMER, Wed. van den Heer WILLEM TYMENS.

RESSEN,
in OVER-BETUWE,
den 4. Maart 1827.

D. TYMENS.
Uit aller naam.

BEKENDMAKING.

De VEEMARKTEN, te *HUISSEN*, zullen jaarlijks gehouden worden (en wel voor de eerste maal in 1827) de twee laatste Donderdagen in *April* en den eersten Donderdag in *Mei*.

§ § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *NYMEGEN*, zullen, † krachtens autorisatie van den Edel Achtbaren Raad, op Maandag den 19. Maart 1827, des middags ten 12 ure, in het Raadhuis dezer Stad, aan de minstaannemenden aanbesteden:

Het OPMAKEN en gedeeltelijk VERNIEUWEN van eene KAZERNE, gelegen aan de Burgstraat binnen de Stad *Nymegen*, met de levering van alle de daartoe benoodigde BOUWSTOFFEN, zonder [illegible] Arbeidsloonen, Steigerwerk [illegible] werken aard het ook zij.

Het Bestek [illegible] voorwaarden, waarop de Aanbesteding zal plaats hebben, liggen ter dezer Stads Secretarie ter lezing liggen van Maandag den 5. Maart tot den dag der Aanbesteding; zullende de Inschrijvings-Billetten, ten minsten één uur voor de Aanbesteding, aan den Heer Burgemeester moeten zijn ingediend.

AANBESTEDING.

Het GEMEENTE-BESTUUR van *VORDEN*, als daartoe geautoriseerd door Hun Ed. Gr. Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*, en onder Hoogstderzelver nadere approbatie, zal op Woensdag den 14. Maart 1827, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement [illegible] de Wed. MEULEMAN, te *Vorden*, [illegible] minstaannemenden aanbesteden:

Het OPBOUWEN van eene geheel NIEUWE SCHOOL en SCHOOLMEESTERS WONING, in de Buurschap *Linde*, onder *Vorden*, benevens LEVERANTIE van MATERIALEN, waarvan het Plan, Bestek en Conditie ter visie zullen liggen ter Secretarie, en in voornoemde Herberg.

§ † § Mr. GERARD VAN ECK, openbaar Notaris, [illegible] te *Arnhem*, is voornemens om op Woensdag [illegible] Maart 1827, des avonds ten zes ure, aan het huis van Mejufvrouw de Wed. PEPPENHAUSER, in het Logement [illegible], te *Arnhem*, bij inzaat, en veertien dagen daarna, zijnde den [illegible] van die maand, ter zelver uur en plaats, bij toeslag publiek te verkoopen:

1. Een HUIS en ERVE, [illegible] gelegen binnen *Arnhem*, in de Broerestraat, Wijk [illegible] de Erven van den Heer DE HAAN [illegible] PROOT ter andere zijde; bewoond door den Heer BÖMER, Visiteur bij de In- en Uitgaande Regten en Accijnsen.

2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Oeverstraat, Wijk B. No. [illegible] tusschen de Erven van RAUWENHORST ter eener en TANNER ter andere zijde; bewoond door HERBERS.

3. Eene WEIDE, genaamd *de Molenkamp* of *de Brakkenweide*, groot 3 Bunders en 55 Roeden, gelegen in de Gemeente *Ede*, in het *Elderveld*, belend ten Oosten de *Eldenwal*, ten Westen de Heer VAN KARNEBEEK en ten Zuiden de Heer LEBBING.

Ten aanzien der conditien van verkoop, kan men nadere inligting bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, in de Bakkerstraat, te *Arnhem*.

§ § § De Notaris Mr. GERARD VAN ECK, residerende te *Arnhem*, is voornemens om op Woensdag † † den 14. Maart 1827, des avonds ten zes ure, aan het huis van Mejufvrouw de Weduwe PEPPENHAUSER, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, bij inzaat, en veertien dagen daarna, zijnde den 28. van die maand, ter zelver uur en plaats, bij toeslag, publiek te veilen, en, naar genoegen geldende, finaal te verkoopen:

Een PAK- of KOETSHUIS en ERVE, wijk B No. 5, staande en gelegen binnen *Arnhem*, deszelfs ingang hebbende vooraan in de *Oeverstraat*, bij den *Kleinen Oort*, tusschen de huizen bewoond door den Bakker BERKHOFF ter eenre en WEYDAM ter andere zijde; van achteren uitkomende in de *Weverstraat*.

Omtrent de Conditien van Verkoop kan men inlichting bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

VERKOOPING VAN EEN LANDGOED, *Te UBBERGEN, bij NYMEGEN.*

De Notaris C. TEN HOET, Jz., residerende te *Ubbergen*, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg te *Nymegen* benoemd, zal op Dingsdag den 10. April aanstaande, des namiddags ten 4 ure, in de Herberg *het Roode Hert*, te *Ubbergen*, publiek met hoogen doen inzetten, om 14 dagen later finaal te verkoopen.

Een — bereids op den 1. Mei aanstaande te aanvaarden — LANDGOED, vrij van alle Rivier-overstroomingen, bestaande in een HUIS, STALLING of SCHUUR, terrasvormige TUINEN, VYVERS en BERGEN, met HOUTGEWAS bepoot, te zamen groot ongeveer 6 Bunders, benevens nog ruim 2½ Bunder BOUWLAND, gelegen te *Ubbergen*, op een klein half uur afstands van *Nymegen*, nabij den nieuwen Straatweg op *Kleef*, en leverende van bijna alle punten eene verscheidenheid der verrukkendste Gezigten op.

Nadere informatien, [illegible] of door vrachtvrije Brieven, te bekomen ten Kantore van den bovengenoemden Notaris.

VERKOOPING
VAN EEN AANZIENLYK PERCEEL
UITERWAARD.

Op tijd en plaats, nader op te geven, zullen, namens de Eigenaren, in de maand Maart of April 1827 worden geveild:

DE COMMANDEURS OF GREBSCHE WAARDEN, met de, in dezelve gelegene BOOMGAARD, tot en aan dezelve behoorende RYSWAARDEN, groot te zamen 62 Bunders en ruim 75 Roeden; — benevens het op dezelve WAARDSMANSHUIS, met ACHTERHUIS en SCHUUR, alles naast en aan elkander gelegen, tusschen de Rivier den *Rijn* en den *Grebbendijk*, onder de Gemeente *Rhenen*, naast de Uiterwaarden van den Heer GROEN VAN PRINSTEREN.

† † † UIT DE HAND TE KOOP: een zeer § § nette MANDEWAGEN, waarin zes kinderen ‡ kunnen zitten, benevens twee gedresseerde BOKKEN, vier jaren oud, waarbij het noodige TUIG. Iemand hierin gading hebbende, vervoege zich door gefrankeerde brieven, onder letter M., bij den Boekverkooper W. C. WANSLEVEN, te *Zutphen*, bij wien tevens te bevragen is een net WAGENTJE met een jongen grooten gedresseerden EZEL, zoo wel onder de man als voor de wagen, en bijzonder mak en sterk.

§ § § VERLOTING van het oudtijds Riddermatig [illegible] LANDGOED ENGHUIZEN, gelegen [illegible] *Gelderland*, twee uren van *Elten*, twee en een half uur [illegible] van *Kleef*, geauthoriseerd bij besluiten van Z. M. den Koning der Nederlanden, van den 9. Junij 1826, No. 137, en 29. September 1826, No. 117.

Deze Loten, tegen den prijs van ƒ 10—: ieder lot, zijn te bekomen aan het Postkantoor te *Arnhem*, dat zich met de Hoofd-Distributie belast heeft, en verder te *Alphen* aan het Postkantoor; te *Amsterdam* bij de Heeren Boekverkoopers BEEKMAN en SCHOUTEN; *Apeldoorn* aan het Postkantoor; *Boemel* aan het Postkantoor; *den Briells* bij den Boekverkooper KLUIT, Jr.; *den Bosch*, *Brummen*, *Delft*, *Deventer*, *Dieren*, *Doesburgh*, aan het Postkantoor; *Dordrecht* A. J. VAN DEN KIEBOOM; *Gouda*, *Groningen*, *'s Hage*, *Harderwijk*, *den Helder*, *Leeuwarden*, *Maastricht*, *Nymegen*, *Rotterdam*, *Rhenen*, *Utrecht*, *Velp*, *Wageningen*, aan het Postkantoor; te *Haarlem* bij den Boekverkooper M. VERBEEK, en te *Zutphen* bij den Boekverkooper WANSLEVEN; bij welken tevens Extracten uit het plan van verloting en eene beschrijving van het Landgoed ter inzigt voor de Deelnemers gevonden worden. Zoodra een genoegzaam debiet der Loten zulks veroorlooft, zal de tijd der verloting nader bepaald worden.

§ † § TE HUUR, een ZOMERVERBLYF, † † te *Oosterbeek*, een uur van *Arnhem*, zeer nabij de Rivier den Rijn en den Straatweg van *Arnhem* op *Utrecht*; bestaande in vier KAMERS, KEUKEN, KELDER, KOEPEL en WANDELINGEN, [illegible] primo Mei aanstaande of vroeger.

Adres, met gefrankeerde Brieven, bij den Schoolonderwijzer MARKENSTEIN, te *Oosterbeek*.

[illegible] TE HUUR, [illegible] op het aangenaamste gelegen [illegible] het *Waaltje* te *Arnhem*, een groote TUIN, met een TUINHUISJE er in, uitkomende op de Wal, hebbende het schoonste uitzigt op den *Rijn* en de *Betuwe*; te bevragen bij den Drukker dezer.

§ § § Men vraagt te *Arnhem*, aan het Bureau van den Ingenieur Verificateur [illegible] PERSONEN, [illegible] Teekenen van Kadastrale Kaarten [illegible] zijnde in het berekenen [illegible] ineineeren, kunnen [illegible] bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid [illegible] vervoegen, of met gefrankeerde Brieven aanmelden, bij den Ingenieur Verificateur voornoemd.

Arnhem, den 4. Maart 1827.

† † † Er wordt gevraagd tegen primo Mei aanstaande, op een Buitentje, boven *Zutphen*, een TUINKNECHT, van de Hervormde Godsdienst, en met goede Attestaties voorzien, om een Tuin zonder Broeijerij waar te nemen en een Paard op te passen, tegen Kost, Inwoning, ƒ 50 's jaars en Boventkleeren.

Adres onder Letter *A.*, met gefrankeerde Brieven of in Persoon, bij den Boekhandelaar *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*.

† † † De JONGELING, van nog geene 17 jaren, § welke den 21. Februarij 1827, uit *Arnhem* gegaan is, en zonder voorkennis van iemand, zijne Ouders verlaten heeft, wordt verzocht zoo spoedig mogelijk wederom tot dezelve terug te keeren; zullende hij met alle liefde door hen ontvangen worden.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.